

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินการของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวภายหลังจากที่ใบอนุญาต
ประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลง

กรมการท่องเที่ยวได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กก ๐๔๐๓/๙๑๕๔ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า โดยที่นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กลางได้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวเลขที่ ๒๑/๐๐๖๙๓ ของบริษัท อี แอล ซี กรุ๊ป จำกัด ซึ่งคำสั่งมีผลตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ จึงเป็นเหตุทำให้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวดังกล่าวสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อนักท่องเที่ยวที่ได้ซื้อบริการนำเที่ยวกับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไว้ก่อนวันที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวจะสิ้นสุดลงตามกฎหมายกระทรวงการดำเนินการตามข้อผูกพันที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวมีอยู่กับนักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยกฎหมายกระทรวงการดำเนินการตามข้อผูกพันที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวมีอยู่กับนักท่องเที่ยวฯ ได้กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวมีหน้าที่ดำเนินการตามข้อผูกพันที่มีอยู่กับนักท่องเที่ยวก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นสุดลง ดังนี้

๑. ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจัดให้มีบริการนำเที่ยวหรือบริการด้านอื่น ๆ ตามข้อผูกพันดังกล่าวอย่างครบถ้วน

๒. ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่สามารถจัดให้มีบริการนำเที่ยวหรือบริการด้านอื่น ๆ ได้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจัดหาผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวรายอื่นเพื่อดำเนินการตามข้อผูกพันที่มีอยู่กับนักท่องเที่ยวอย่างครบถ้วน โดยต้องดำเนินการจัดให้แล้วเสร็จภายในสามเดือนนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นสุดลง

๓. ในกรณีที่นักท่องเที่ยวไม่ประสงค์จะใช้บริการนำเที่ยวหรือบริการด้านอื่น ๆ กับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต่อไป ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวคืนเงินค่าบริการที่รับชำระไว้แล้วแก่นักท่องเที่ยวภายในสามเดือนนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นสุดลง

หากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวรายใดฝ่าฝืนกฎกระทรวงดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้าหมื่นบาท ตามมาตรา ๘๓ ประกอบมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าการดำเนินการตามข้อผูกพันของบริษัท อี แอล ซี กรุ๊ป จำกัด มีการกระทำที่อาจเข้าข่ายผิดกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่และการใช้บังคับกฎหมายเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงเห็นควรหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

(๑) การที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวขายรายการนำเที่ยวก่อนที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวจะสิ้นสุดลง ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวรายนั้นต้องดำเนินการตามข้อผูกพันที่ได้ตกลงไว้กับนักท่องเที่ยวก่อนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลง (ประสงค์จะนำนักท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวตามรายการนำเที่ยวที่ได้ตกลงกันไว้) แต่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวมีการเรียกเก็บค่าบริการเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ตกลงกันไว้ การกระทำดังกล่าวสามารถกระทำได้หรือไม่ หรือถือว่าเป็นการขายรายการนำเที่ยวใหม่อันเป็นการประกอบธุรกิจนำเที่ยวโดยไม่ได้รับอนุญาต อันถือว่าเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๐ ประกอบมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

(๒) การที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวขายรายการนำเที่ยวไปประเทศหนึ่งก่อนที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวจะสิ้นสุด และเมื่อใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลง ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวรายนั้นต้องดำเนินการตามข้อผูกพันที่ได้ตกลงไว้กับนักท่องเที่ยวก่อนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุด แต่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวจากประเทศหนึ่งซึ่งตกลงไว้ก่อนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดไปเป็นอีกประเทศหนึ่ง และมีการเรียกเก็บค่าบริการเพิ่มเติมจากที่ตกลงกันไว้อีกเป็นจำนวนหนึ่ง การกระทำดังกล่าวนี้สามารถกระทำได้หรือไม่ หรือถือว่าเป็นการขายรายการนำเที่ยวใหม่อันเป็นการประกอบธุรกิจนำเที่ยวโดยไม่ได้รับอนุญาต อันถือว่าเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๐ ประกอบมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

(๓) การที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวขายรายการนำเที่ยวไปประเทศหนึ่งก่อนที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวจะสิ้นสุด และเมื่อใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลง ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวรายนั้นต้องดำเนินการตามข้อผูกพันที่ได้ตกลงไว้กับนักท่องเที่ยวก่อนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุด แต่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวจากประเทศหนึ่งซึ่งตกลงไว้ก่อนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดไปเป็นอีกประเทศหนึ่ง โดยมิได้มีการเรียกเก็บค่าบริการอื่นเพิ่มเติมอีกแต่อย่างใด การกระทำดังกล่าวนี้สามารถกระทำได้หรือไม่ หรือถือว่าเป็นการขายรายการนำเที่ยวใหม่อันเป็นการประกอบธุรกิจนำเที่ยวโดยไม่ได้รับอนุญาต อันถือว่าเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๐ ประกอบมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมการท่องเที่ยว โดยมีผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (กรมการท่องเที่ยว) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ในการโฆษณาหรือชี้ชวนเกี่ยวกับรายการนำเที่ยวรายการต่าง ๆ ของบริษัท อี แอล ซี กรุ๊ป จำกัด นั้น มีการระบุรายละเอียดในการโฆษณาหรือชี้ชวนไว้เพียง ๓ รายการ (จากอย่างน้อย ๙ รายการตามที่กฎหมายกำหนดไว้) ได้แก่ (๑) ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเที่ยว (๒) ค่าบริการ และ (๓) จุดหมายปลายทาง ซึ่งนักท่องเที่ยวได้มีการชำระเงินค่าบริการสำหรับรายการนำเที่ยวตามที่บริษัท อี แอล ซี กรุ๊ปฯ ได้ทำการโฆษณาหรือชี้ชวนไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กลางได้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวแล้ว บริษัท อี แอล ซี กรุ๊ปฯ ได้มีการดำเนินการจัดการเรื่องข้อผูกพันกับนักท่องเที่ยวรายเดิม ได้แก่ (๑) เรียกเก็บค่าบริการเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ตกลงกันไว้ในขณะขายรายการนำเที่ยว

(๒) เปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวจากประเทศหนึ่งซึ่งตกลงไว้ก่อนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลงไปเป็นอีกประเทศหนึ่งและมีการเรียกเก็บค่าบริการเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ตกลงกันไว้ และ (๓) เปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวจากประเทศหนึ่งซึ่งตกลงไว้ก่อนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลงไปเป็นอีกประเทศหนึ่งโดยมิได้มีการเรียกเก็บค่าบริการอื่นเพิ่มเติมอีก อนึ่ง ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมด้วยว่า มีนักท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบจากกรณีของบริษัท อี แอล ซี กรุ๊ปฯ แบ่งเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่หนึ่ง กลุ่มที่ไม่ประสงค์จะใช้บริการนำเที่ยวหรือบริการด้านอื่น ๆ กับบริษัท อี แอล ซี กรุ๊ปฯ และกลุ่มที่สอง กลุ่มที่ยังคงมีความประสงค์ที่จะใช้บริการนำเที่ยวหรือบริการด้านอื่น ๆ กับบริษัท อี แอล ซี กรุ๊ปฯ ต่อไป โดยยินยอมให้มีการเรียกเก็บค่าบริการเพิ่มเติม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงประเทศนอกเหนือจากที่ตกลงกันไว้ ซึ่งกรมการท่องเที่ยวมีความประสงค์ที่จะหารือเฉพาะในกรณีการดำเนินการของบริษัท อี แอล ซี กรุ๊ปฯ กับนักท่องเที่ยวกลุ่มที่สองเท่านั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) พิจารณาประเด็นข้อหารือของกรมการท่องเที่ยวข้างต้นแล้วเห็นว่า ข้อหารือในประเด็นที่หนึ่ง ประเด็นที่สอง และประเด็นที่สามเกี่ยวกับการเรียกเก็บค่าบริการเพิ่มเติม การเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวจากประเทศหนึ่งเป็นอีกประเทศหนึ่งทั้งที่มีการเรียกเก็บค่าบริการเพิ่มเติมและไม่มีการเรียกเก็บค่าบริการเพิ่มเติมภายหลังจากใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลงนั้น การเปลี่ยนแปลงรายการดังกล่าวเป็นการขายรายการนำเที่ยวใหม่อันจะถือว่าเป็นการประกอบธุรกิจนำเที่ยวโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกัน จึงสมควรกำหนดประเด็นข้อหารือที่จะพิจารณาใหม่เป็นสองประเด็น โดยมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ภายหลังจากที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวของบริษัท อี แอล ซี กรุ๊ป จำกัด สิ้นสุดลง บริษัท อี แอล ซี กรุ๊ปฯ จะสามารถดำเนินการเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวนอกเหนือไปจากที่ตกลงกันไว้กับนักท่องเที่ยวรายเดิมในขณะขายรายการนำเที่ยวได้หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๒๖^๖ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้ในการโฆษณาหรือชี้ชวนเกี่ยวกับรายการนำเที่ยวนั้น ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องจัดทำเอกสารซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดในเรื่องต่าง ๆ เช่น ชื่อผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวและสถานที่และเลขที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเที่ยว ค่าบริการจุดหมายปลายทางและสถานที่สำคัญ

^๖มาตรา ๒๖ ในการโฆษณาหรือชี้ชวนเกี่ยวกับรายการนำเที่ยว ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจัดทำเป็นเอกสารซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว และสถานที่และเลขที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว
- (๒) ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเที่ยว
- (๓) ค่าบริการและวิธีการชำระค่าบริการ
- (๔) ลักษณะและประเภทของยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง
- (๕) จุดหมายปลายทางและที่แวะพัก รวมทั้งสถานที่สำคัญในการนำเที่ยว
- (๖) ลักษณะและประเภทของที่พักร และจำนวนครั้งของอาหารที่จัดให้
- (๗) การจัดให้มีมัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยว
- (๘) จำนวนขั้นต่ำของนักท่องเที่ยวสำหรับการนำเที่ยว ในกรณีมีเงื่อนไขว่าต้องมีนักท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าจำนวนที่กำหนด
- (๙) การจัดให้มีการประกันภัยสำหรับอุบัติเหตุ

ในการนำเที่ยว ประกอบกับมาตรา ๒๗^๒ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดบทบัญญัติรองรับกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวไว้ทั้งก่อนและหลังรับชำระเงินค่าบริการจากนักท่องเที่ยว โดยหากเป็นการเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวให้ผิดไปจากที่ได้โฆษณาหรือชี้ชวนไว้ตามมาตรา ๒๖^๓ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบก่อนรับชำระเงินค่าบริการและกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวภายหลังจากที่นักท่องเที่ยวชำระค่าบริการแล้ว หากนักท่องเที่ยวไม่ประสงค์จะเดินทาง ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องคืนเงินที่รับชำระแล้วให้แก่ นักท่องเที่ยวโดยไม่ชักช้า และจะหักค่าใช้จ่ายใด ๆ ไม่ได้ จึงเห็นได้ว่า รายการนำเที่ยวตามที่ได้มี การโฆษณาหรือชี้ชวนไว้ตามมาตรา ๒๖ ดังกล่าว สามารถเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวได้ โดยเป็นหน้าที่ และความรับผิดชอบตามกฎหมายที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวพึงมีต่อนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ โดยจะต้องเป็น การเปลี่ยนแปลงในขณะที่ยังคงได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวและ มัคคุเทศก์เท่านั้น

หากเป็นกรณีที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลง มาตรา ๓๗^๔ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวมีหน้าที่ ดำเนินการตามข้อผูกพันที่มีอยู่กับนักท่องเที่ยวก่อนวันที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลง โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งข้อ ๒^๕ แห่งกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ การเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวให้ผิดไปจากที่ได้โฆษณาหรือชี้ชวนไว้ตาม มาตรา ๒๖ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบก่อนรับชำระเงินค่าบริการ

การเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวภายหลังจากที่นักท่องเที่ยวชำระเงินค่าบริการแล้ว หากนักท่องเที่ยวไม่ประสงค์จะเดินทาง ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องคืนเงินที่รับชำระแล้วให้แก่ นักท่องเที่ยว โดยไม่ชักช้า และจะหักค่าใช้จ่ายใด ๆ ไม่ได้

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๖ (๑/๑) (๒) หรือ (๓) ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวมีหน้าที่ดำเนินการตามข้อผูกพันที่มีอยู่กับนักท่องเที่ยวก่อนวันที่ใบอนุญาต สิ้นสุดลง โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ ๒ ในกรณีที่ใบอนุญาตสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๖ (๑/๑) (๒) หรือ (๓) ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว มีหน้าที่ดำเนินการตามข้อผูกพันที่มีอยู่กับนักท่องเที่ยวก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นสุดลง โดยจัดให้มีบริการนำเที่ยว หรือบริการด้านอื่น ๆ ตามข้อผูกพันดังกล่าวอย่างครบถ้วนและหากเป็นกรณีที่ใบอนุญาตสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๖ (๒) ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวแสดงแผนการดำเนินการตามข้อผูกพันที่มีอยู่กับนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งเอกสาร หรือหลักฐานต่อนายทะเบียนด้วย

ในกรณีที่ไม่สามารถจัดให้มีบริการนำเที่ยวหรือบริการด้านอื่น ๆ ตามวรรคหนึ่งได้ ให้ผู้ประกอบ ธุรกิจนำเที่ยวจัดหาผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวรายอื่นเพื่อดำเนินการตามข้อผูกพันที่มีอยู่กับนักท่องเที่ยวอย่างครบถ้วน

ในกรณีที่นักท่องเที่ยวไม่ประสงค์จะใช้บริการนำเที่ยวหรือบริการด้านอื่น ๆ กับผู้ประกอบธุรกิจ นำเที่ยวต่อไป ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวคืนเงินค่าบริการที่รับชำระไว้แล้วแก่นักท่องเที่ยว เว้นแต่ในกรณีที่ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจะแสดงเอกสารหรือหลักฐานอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้นักท่องเที่ยวทราบถึงค่าใช้จ่าย ที่ได้จ่ายจริงเพื่อเป็นการเตรียมการจัดนำเที่ยว

(๑) ค่าธรรมเนียมการตรวจลงตรา

(๒) ค่ามัดจำของบัตรโดยสารเครื่องบิน

(๓) ค่าใช้จ่ายอื่นตามอธิบดีกำหนด

ในกรณีดังกล่าว ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวหักเงินค่าใช้จ่ายตาม (๑) (๒) หรือ (๓) จากเงินค่าบริการที่ต้องจ่ายคืนได้ หากค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายจริงสูงกว่าเงินค่าบริการที่นักท่องเที่ยวได้ชำระไว้ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่สามารถเรียกเก็บ เงินค่าใช้จ่ายเพิ่มจากนักท่องเที่ยวได้

การดำเนินการตามข้อผูกพันที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวมีอยู่กับนักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้ (๑) ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวจัดให้มีบริการนำเที่ยวหรือบริการด้านอื่น ๆ ตามข้อผูกพันดังกล่าวอย่างครบถ้วน (๒) ในกรณีที่ไม่สามารถจัดให้มีบริการนำเที่ยวหรือบริการด้านอื่น ๆ ได้ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวจัดหาผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวรายอื่นมาเพื่อให้บริการนำเที่ยวหรือบริการด้านอื่น ๆ ตามข้อผูกพันที่มีอยู่กับนักท่องเที่ยวอย่างครบถ้วน และ (๓) ในกรณีที่นักท่องเที่ยวไม่ประสงค์จะใช้บริการนำเที่ยวหรือบริการด้านอื่น ๆ กับผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวต่อไป ให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวนำเงินค่าบริการที่รับชำระไว้แล้วแก่นักท่องเที่ยว ดังนั้น ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวจึงมีหน้าที่ดำเนินการตามข้อผูกพันที่มีอยู่กับนักท่องเที่ยวก่อนวันที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลง โดยจัดให้มีบริการนำเที่ยวหรือบริการด้านอื่น ๆ ตามข้อผูกพันดังกล่าวอย่างครบถ้วน

กรณีตามข้อหาหรือนี้อ้างข้อเท็จจริงอย่างชัดเจนว่า ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวของบริษัท อี แอล ซี กรุ๊ปฯ สิ้นสุดลงแล้ว บริษัท อี แอล ซี กรุ๊ปฯ จึงไม่อาจเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวอื่น ๆ ตามที่มาตรา ๒๗^๖ ได้กำหนดไว้ได้ ดังนั้น ในกรณีนี้บริษัท อี แอล ซี กรุ๊ปฯ จึงไม่สามารถเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวที่ไม่ครบถ้วนภายหลังจากที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลงได้

ประเด็นที่สอง การที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวของบริษัท อี แอล ซี กรุ๊ป จำกัด สิ้นสุดลงและบริษัท อี แอล ซี กรุ๊ปฯ มีหน้าที่ดำเนินการตามข้อผูกพันแต่ได้เปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวดังกล่าวต่อนักท่องเที่ยวที่มีข้อผูกพันเดิมจะถือเป็นการประกอบธุรกิจนำเที่ยวโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวหรือไม่ เห็นว่า เมื่อได้พิจารณาในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า ภายหลังจากที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลง ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวได้มีการเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวดังกล่าวแต่ไม่อาจถือได้ว่าเป็นข้อผูกพันที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวมีอยู่กับนักท่องเที่ยวก่อนวันที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลง กรณีดังกล่าวจึงถือเป็นการขายรายการนำเที่ยวใหม่อันเป็นการประกอบธุรกิจนำเที่ยวโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๕^๗ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ อันมีความผิดซึ่งมีอัตราโทษตามมาตรา ๘๐^๘ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ

นางพัสวาท

(นางพัสวาท กายอรุณสุทธิ์)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๖๒

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๗มาตรา ๑๕ ผู้ใดประสงค์จะประกอบธุรกิจนำเที่ยวให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวจากนายทะเบียน

การกำหนดประเภทใบอนุญาต หลักเกณฑ์และวิธีการในการขอรับและการออกใบอนุญาต การขอและการต่ออายุใบอนุญาต และการขอรับและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๘มาตรา ๘๐ ผู้ใดประกอบธุรกิจนำเที่ยวโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๑๕ หรือประกอบธุรกิจนำเที่ยวในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ